

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑

เรื่อง

การอ่านออกเสียงร้อยกรอง

ผู้สอน ครุณิสาชล รุ่งเนย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การอ่านออกเสียง ร้อยกรอง

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายหลักการอ่านออกเสียง
ร้อยกรอง
๒. อ่านออกเสียงร้อยกรองได้ถูกต้อง

บทอาขยานหลักเรื่อง รักษาป่า

นกเอยนกน้อยน้อย
ชนชาวราวลำลี
ทุกทิศเจ้าเที่ยวท่อง
มีป่าพาสุขใจ
ผู้คนไม่มีโรค
อากาศไร้พิษสาร
คนสัตว์ได้พึ่งป่า
สิ้นป่าเหมือนสิ้นใจ

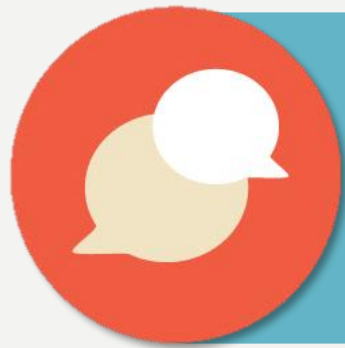
บินล่องลอยเป็นสุขศรี
อากาศดีไม่มีภัย
ฟ้าสีทองอันสดใส
มีต้นไม้มีลำธาร
นับเป็นโชคสุขสำราญ
สัตว์ขึ้นบานดินขึ้นใจ
มารักษาป่าไม้ไทย
ช่วยปลูกใหม่ไว้ทดแทน

คำถามชวนคิด

- ๑) บทอาขยานข้างต้น เป็นบทร้อยกรองประเภทใด
- ๒) มีวิธีการแบ่งวรรคตอนในการอ่านอย่างไร

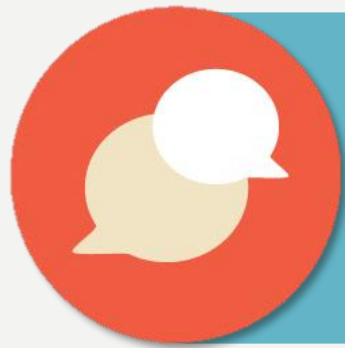

กาพย์ยานี ๑๑

สระอุสระจะขอไหว้
พ่อแม่แลครุบา
ข้าเจ้าเอา ก ข
แก้ไขในเท่านั้น

พระศรีไตรสรณา
เทวดาในราศี
เข้ามาต่อ ก กามี่
ดีมีดีอย่าตรีชา

กาพย์ยานี ๑๑

จะร่ำคำต่อไป

ธรรณมีราชา

ชื่อพระไชยสุริยา

ชื่อว่าสุมาลี

ข้าเฝ้าเหล่าเสนา

พ่อค้ามาแต่ไกล

พอล่อใจกุมารา

เจ้าพาราสาვეถี

มีสุตามเหสี

อยู่บุรีไม่มีภัย

มีกิริยาอัชฌาศัย

ได้อาศัยในพารา

ศึกษาใบความรู้ร่วมกัน

หลักเกณฑ์ทั่วไปใน
การอ่านออกเสียงร้อยกรอง

๑. ศึกษาลักษณะบังคับของคำประพันธ์ที่จะอ่าน เช่น จำนวนคำ สัมผัส เสียงวรรณยุกต์ เสียงหนักเบา รู้จักการแบ่งวรรคตอน อ่านตามจังหวะทำนองเสนาะ โดยอ่านให้ชัดเจนและใสอารมณ์ตามใจความนั้น

ศึกษาใบความรู้ร่วมกัน

หลักเกณฑ์ทั่วไปใน
การอ่านออกเสียงร้อยกรอง

๒. อ่านเน้นคำในตำแหน่งสัมผัสนอก
๓. อ่านเอื้อนสัมผัสในเพื่อเพิ่มความไพเราะ เช่น อันรักษาศีล
สัตย์กตเวที อ่านว่า กัด-ตะ-เว-ที เพื่อให้สัมผัสกับ สัตย์
๔. อ่านถูกต้องตามท่วงทำนองเสนาะของคำประพันธ์แต่ละชนิด

ศึกษาใบความรู้ร่วมกัน

หลักเกณฑ์ทั่วไปใน การอ่านออกเสียงร้อยกรอง

๕. อ่านออกเสียงคำให้ชัดเจน ถูกต้อง โดยเฉพาะคำที่ออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำ
๖. อ่านเสียงดังพอสมควรที่ผู้ฟังจะได้ยินทั่วถึง ไม่ดัง หรือค่อยจนเกินไป
๗. อ่านมีจังหวะ วรรคตอน รู้จักทอดจังหวะ เอื้อนเสียง หรือหลบเสียง

ศึกษาใบความรู้ร่วมกัน

หลักเกณฑ์ทั่วไปใน
การอ่านออกเสียงร้อยกรอง

๘. คำที่มีพยางค์เกินให้อ่านเร็วและเบา เพื่อให้เสียงไปตกอยู่
พยางค์ที่ต้องการ
๙. มีศิลปะในการใช้เสียง รู้จักเอื้อนเสียงให้เกิดความไพเราะ

ศึกษาใบความรู้ร่วมกัน

เตรียมตัวก่อนอ่านออกเสียง

๑. อ่านบทให้เข้าใจการอ่านให้ผู้ฟัง มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้ผู้ฟังรับรู้และเข้าใจตรงตามเนื้อหาสาระที่อ่าน
๒. ทำเครื่องหมายแสดงจังหวะการอ่าน ในการอ่านเราควรทำเครื่องหมายลงในบทว่าตอนใดควรหยุด คำใดควรเน้น และคำใดควรทอดจังหวะ

(จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และมาหยัน อิมสำราญ. ๒๕๔๗ : ๒๖)

ศึกษาใบความรู้ร่วมกัน

การอ่านออกเสียงร้อยกรอง ประเภทกาพย์

กาพย์ยานี ๑๑

กาพย์ยานี ๑๑ หนึ่งบทมี ๒ บาท บาทละ ๑๑ คำ แบ่งเป็น ๒ วรรค **วรรคแรก ๕ คำ วรรคหลัง ๖ คำ** บังคับสัมผัสระหว่างวรรคที่ ๑, ๒ และ ๓ ทิ้งสัมผัสวรรคที่ ๔ สัมผัสระหว่างบทส่งจากท้ายบทแรก ไปยังท้ายบทแรกของบทต่อไป ดังตัวอย่าง

ศึกษาใบความรู้ร่วมกัน

การอ่านออกเสียงร้อยกรอง ประเภทกาพย์

ลึงค่าง / ครางโครกครอก//
ชะนี / วิเวกวอน//
ลูกนก / ยกปีกป้อง//
แม่นก / ปกปีกเคียง//

ฝูงจิ้งจอก / ออกเห่าหอน//
นกหกร่อน / นอนรังเรียง//
อ้าปากร้อง / ช้องแซ่เสียง//
เลี้ยงลูกอ่อน / ป้อนอาหาร//

(กาพย์พระไชยสุริยา)

ศึกษาใบความรู้ร่วมกัน

การอ่านออกเสียงร้อยกรอง ประเภทกาพย์

กาพย์ฉบัง ๑๖ มีจังหวะการอ่าน คือ วรรคที่ ๑ , ๓ มี ๓ จังหวะ
ส่วนวรรคที่ ๒ มี ๒ จังหวะ ดังตัวอย่าง

พระไชย / สุริยา / ภูมิ //

พาพระ / มเหสี

มาที่ / ในลำ / ลำภา //

ข้าวปลา / หาไป / ไม่เบา //

นารี / ที่เยาว์

ก็เอา / ไปใน / เภตรา

(กาพย์พระไชยสุริยา)

ศึกษาใบความรู้ร่วมกัน

การอ่านออกเสียงร้อยกรอง ประเภทกาพย์

กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ มีจังหวะการอ่านเท่ากันทุกวรรค คือ

วรรคละ ๒ จังหวะ ดังตัวอย่าง

ขึ้นใหม่ / ในกน//

ระคน / กันไป//

มานอน / ในไพร//

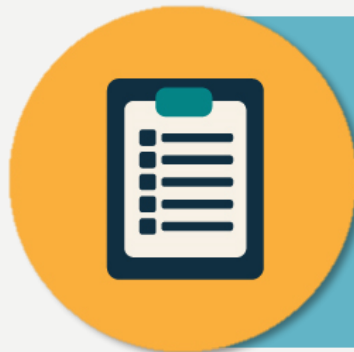
แทนไพชยนต์ / สถาน//

ก กา / ว่าปน//

เอ็นดู / ภูธร//

มณฑล / ต้นไทร//

(กาพย์พระไชยสุริยา)

ใบงาน

เรื่อง การแบ่งวรรคตอนภาพย่นนี้ ๑๑

นักเรียนทำใบงาน

การแบ่งวรรคตอนภาพย่นนี้ ๑๑

ฝึกอ่านออกเสียง

ภาพยานี่ ๑๑

ภาพพระไชยสุริยา

สรุปบทเรียน

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้
และหลักในการอ่านออกเสียง
บทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ๑๑